

створює найважливіші переваги у функціонуванні підприємства: готує підприємство до змін у зовнішньому середовищі; пов'язує його ресурси зі змінами зовнішнього середовища; прояснює проблеми, які виникають; координує роботу його різних структурних підрозділів; покращує контроль на підприємстві. Також обов'язково стратегічне планування, спрямоване на рішення кардинальних проблем, має бути підкріплено поточним плануванням, яке забезпечує досягнення стратегічних цілей. Звичайно, при цьому повинна забезпечуватися наступність планів, їх взаємозв'язок, хоча структура планових рішень, методи планування і терміни реалізації будуть відрізнятися. На мій погляд, саме стратегічне планування може стати тим, завдяки чому багато вітчизняних підприємств зможуть стабілізувати свою діяльність і отримати необхідний імпульс для подальшого розвитку.

#### **ЛІТЕРАТУРА**

1. Дикань В.Л. Стратегічне управління [текст] : навч. посіб. / В.Л. Дикань, В.О. Зубенко, О.В. Маковоз, І.В. Токмакова, О.В. Шраменко-К.: «Центр учбової літератури» , 2013.- 272с.
2. Сментина Н.В., Стратегічне планування соціально-економічного розвитку на мезорівні: теорія, методологія, практика : [монографія] / Н.В. Сментина.- Одеса : Атлант, 2015р.- 365с.
3. Строкович Г.В. Стратегія підприємства : навч. посіб. для вищих навч. закладів Г.В. Строкович, Нар. укр. акад. [ каф. економіки підприємства ].- Х.: Вид-во НУА, 2011.- 180с.

**Ксенія Руденко,**  
студентка I курсу магістратури  
гуманітарно-економічного факультету  
Наук. керівник: **Н.О. Венцева,**  
к. пед. н., доцент (БДПУ)

#### **ОБРАЗ КЕРІВНИКА ЯК ОДНА З КЛЮЧОВИХ ХАРАКТЕРИСТИК ІМІДЖУ ОСВІТНЬОГО ЗАКЛАДУ**

**Актуальність.** Для успішного ведення освітнього процесу сучасні заклади освіти повинні своєчасно і адекватно реагувати на вимоги часу. На кожному етапі розвитку людства, суспільство чекає від них вирішення певних, чітко визначених соціальних завдань. В цьому контексті імідж закладу освіти сьогодні є певним визначальним маркером для його діяльності, від якого залежить його майбутнє. Освітні навчальні заклади повинні бути готовими не тільки до змін в змісті освіти, наданні додаткових послуг, нового матеріально-технічної середовища, але й до грамотного репрезентування себе на його ринку. Поява закладів різних типів, надає учням, студентам та їх батькам права вибору освітньої установи, що зумовлює конкуренцію між ними. До того ж сучасний менеджер освіти повинен розуміти, що заклад не буде мати хорошого іміджу лише тому, що установа добре виконуватиме свої обов'язки. Якість потрібно вміти презентувати, тому актуальним виявляється дослідження усіх складових іміджу освітнього закладу, зокрема і образу керівника відповідної установи,

як особи від якої багато в чому залежить вектор змін і її життєздатність в цілому.

**Ступінь досліджуваності проблеми.** На сучасному етапі проблемами іміджу в широкому розумінні виступають предметом дослідження таких закордонних авторів, як П. Берд, Б. Джи, Л. Браун та вітчизняних дослідників – А. Панасюк, А. Пелих, Т. Кизилова. В останні роки активізувалась увага дослідників до питань іміджу в педагогіці – В. Шепель, Т. Піскунова, А. Калюжний, Л. Даниленко. Безпосередньо вивченням питання образу керівника освітньої установи займаються наступні дослідники: А. Биков, А. Шестаков, А. Реан, Н. Кузьміна та ін. Ці дослідники переконливо свідчать, що саме від професіоналізму керівника залежать не тільки зовнішня конкурентоспроможність установи, але й корпоративна культура, мотивація діяльності її працівників, імідж організації.

**Мета і методи досліджування.** Метою дослідження є теоретичне обґрунтування іміджу керівника як частини іміджу освітнього закладу. Для досягнення визначеної мети були використані наступні методи дослідження: аналіз, синтез, узагальнення, порівняння та класифікація.

**Сутність дослідження.** На відміну від інших сфер діяльності, які не мають постійної аудиторії, в освітній сфері найважливіша діяльність належить саме керівникам закладів освіти, від яких багато в чому залежить імідж закладу. Тому при формуванні іміджу освітнього закладу слід максимально врахувати образ самого керівника.

Головною відмінністю образу освітньої установи, від образу керівника є те, що в другому випадку, суб'єктом іміджу виступає людина, а її імідж багато в чому визначає, що саме певна особистість робить, говорить, її особистісні та професійні якості, риси характеру, тощо [2;с.181]

Ці фактори дослідники об'єднують у ряд компонентів. Зокрема О.Грицан пропонує наступну структуру іміджу керівника навчального закладу:

- імідж змісту (якість, актуальність, грамотність, професіоналізм);
- соціальний імідж (потребність);
- фінансовий імідж (реальність);
- імідж суб'єктний (особистісно-зорієнтований) [1;с.33].

Структура іміджу А.Райкова в деяких елементах збігається із попередньою, але в ряді компонентів може її доповнити. Дослідник виділяє наступні складові іміджу керівника організації:

- персональні характеристики (фізичні, психофізіологічні особливості, характер, тип особистості, індивідуальний стиль прийняття рішень);
- соціальні характеристики (статус керівника організації);
- особиста місія керівника (стратегічне бачення керівника)
- ціннісні орієнтації керівника [5;с.39].

Позитивний образ закладу безсумнівно багато в чому залежить від іміджу його керівника, проте єдиних критеріїв цієї характеристики немає, тому наведемо ті, що найбільш часто трапляються у відповідних дослідженнях. В першу чергу сучасний керівник повинен пам'ятати про те, що він є менеджером освіти, а тому повинен дотримуватися діагностичних,

проектувальних, організаторських, комунікативних, емоційно-вольових, гностичних, моральних вимог, які відповідають його посаді. Перелічені вимоги окреслюють комплекс якостей, які необхідні професіоналу-керівнику освітнього закладу:

- аналітико-синтетична здатність мислення;
- комунікабельність;
- емпатія;
- рефлексія;
- енергійність;
- творчі сили;
- стійкість поглядів і принциповість;
- витримка й терпимість;
- уміння викривати помилки, критичність і самокритичність;
- спроможність підтримати нове та конструктивне[3;с.190].

Вдалий імідж сучасного керівника освітнього закладу складається з:

- привабливого зовнішнього вигляду;
- природного поводження;
- грамотної мови;
- гідних манер;
- досконалих рухів, жестів, міміки та пантоміміки;
- уміння регулювати свій психофізичний стан;
- уміння оптимально спілкуватися з будь-якою категорією людей;
- наявності і вияву у взаємодії ерудиції та професійної

компетентності, тощо[4;с.428]

**Основні висновки.** Отже, детальне вивчення останніх напрацювань сучасних дослідників дає підстави стверджувати, що образ керівника є однією з ключових характеристик іміджу освітнього закладу. Низка розглянутих ознак іміджу керівника роблять його ефективним. Їх розробкою займається спеціальна прикладна дисципліна – педагогічна іміджіологія, однак слід зазначити, що в сучасній науково-педагогічній та психологічній літературі немає єдиної загальноприйнятої методики формування професійного іміджу керівника навчального закладу, саме тому відбір найбільш адекватного шляху його побудови є елементом власного вибору особистості. За необхідністю сучасний керівник може звернутися до фахівця в цій галузі – іміджмейкера. Вивчення цього питання може стати предметом окремого дослідження.

#### **ЛІТЕРАТУРА**

1. Грицан О. В. Формування позитивного іміджу навчального закладу : методичні рекомендації / О. В. Грицан. – Миколаїв : ОІППО, 2016. – 44 с.
2. Калюжный А. А. Психология формирования имиджа учителя / А. А. Калюжный. — М. : Гуманитар. изд. центр ВЛАДОС, 2004. — 222 с.
3. Туркот, Т.І. Педагогіка вищої школи: навч. посібник / Т. І. Туркот. — К.: Кондор, 2011. — 628с.
4. Немченко С.Г., Голік О.Б., Кривльова О.А., Лебідь О.В. Управління навчальним закладом: Підручник для магістрантів педагогічних університетів / С.Г. Немченко, О.Б. Голік, О.А. Кривильова, О.В. Лебідь. — 603 с.

5. Райков А. Имидж как инструмент управления / А. Райков // Информатика и бизнес. — 2012. — № 2. — С. 37–41.

**Марина Свириденко,**  
студентка 1М курсу  
гуманітарно-економічного факультету  
наук. керівник: **О. М. Старокожко,**  
к. пед. н., доцент (БДПУ)

### **ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРОЕКТИ ТА УПРАВЛІННЯ ЇХ ЗДІЙСНЕННЯМ**

**Актуальність.** Динамічні процеси в культурному й економічному житті суспільства вимагають постійного й оперативного оновлення в освіті. Це оновлення відбувається через упровадження інновацій. Україні не бракує новаторів, здатних продукувати й запроваджувати інноваційні освітні ідеї, однак відчутним є брак знання про інновації та про успішний досвід їх запровадження. Але потрібна систематизація, узагальнення та поширення інформації про інноваційні освітні проекти. Обізнаність суспільства про успішні інноваційні проекти досить актуальне питання, адже вона сприятиме удосконаленню освіти як системи, здатної до постійного самооновлення. Наявні форми та способи узагальнення й поширення інформації про інноваційні проекти здебільшого є або неповними й несистематичними, або залежать від корпоративних інтересів.

**Ступінь досліджуваності проблеми.** Проблемами програмних проектів займалися такі дослідники, як Т. ДеМарко, Т. Лістер, К. Баханов, І. Дичківська, Г. Селевко, А. Хуторський та інші. Дослідження проектної діяльності здійснювали Л. Ващенко, В. Гузеєв, В. Докучаєва, Л. Калініна, І. Осадчий та інші. Використанню методу проектів у методичній роботі присвячено праці Т. Гришиної, Л. Забродської, Л. Хоружої та інші.

**Мета і методи дослідження.** Проаналізувати ефективність впровадження освітніх проектів та управління їх здійсненням. Основними є метод системно-структурного аналізу наукової літератури та проблемно-цільовий метод.

**Сутність дослідження.** Рассел Арчибальд, один з визнаних класиків управління проектами визначає проект як «комплекс зусиль, здійснюваних з метою отримання конкретних унікальних результатів в рамках відведеного часу і в межах затвердженого бюджету, який виділяється на оплату ресурсів, що використовуються або споживаються в ході проекту» [2, с.6].

Михайловська О. визначає проект як «тимчасове підприємство, призначене для створення унікальних продуктів, послуг або результатів» [3, с.4]. Найточнішим тлумачення проекту є чітка орієнтація на результативність заходів, необхідність їх досягнення у визначений проміжок часу в умовах обмеженості ресурсного забезпечення.

Основу і зміст інноваційних освітніх проектів становить інноваційна діяльність, сутність якої полягає в оновленні педагогічного процесу, внесення новоутворень у традиційну систему, що передбачає найвищий ступінь педагогічної творчості». Інноваційну та проектно-впроваджувальну